

Edukacja Włączająca

Przegląd informacji · Wydanie #3

Okres monitoringu: 24 września – 12 października 2026

W minionych trzech tygodniach najważniejszym wydarzeniem było posiedzenie sejmowej podkomisji ds. osób z niepełnosprawnościami, na którym wiceministra Izabela Ziętka przedstawiła informację o SCWEW i zapowiedziała projekt ustawy regulujący ich funkcjonowanie. MEN opublikowało też projekt rozporządzenia wprowadzającego samorząd uczniowski w szkołach specjalnych — zmianę, o którą od lat zabiegali Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka.

Jak czytać to wydanie? Sekcja *Nowe w badanym okresie* zawiera materiały opublikowane między 24 września a 12 października 2026. Sekcja *Radar* przypomina o starszych publikacjach, które właśnie nabierają praktycznego znaczenia — np. kampanii „Szkoła przyjazna dla neuro różnorodności” czy trwającym naborze do VI edycji konkursu grantowego SCWEW.

TEMAT WYDANIA

SCWEW w Sejmie: przyszłość centrów i nowa rola szkół specjalnych

6 października 2026 r. Podkomisja stała ds. osób z niepełnosprawnościami i włączenia społecznego wysłuchała informacji Izabeli Ziëtki, sekretarza stanu w MEN, o funkcjonowaniu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą. Wiceministra podkreśliła, że resort nie rozważa likwidacji szkół specjalnych — przeciwnie, widzi dla nich „nową rolę” jako zaplecza specjalistycznego dla szkół ogólnodostępnych.

Przygotowane zmiany legislacyjne mają otrzymać zabezpieczenie finansowe; nauczyciele zaangażowani w pracę SCWEW będą mogli rozliczać ją w ramach godzin ponadwymiarowych. Ostatni nabór na utworzenie nowych centrów (VI edycja konkursu grantowego ORE) trwa do 19 października.

Źródło: Dziennik Warto Wiedzieć, 8.10.2026

Dlaczego to ważne? To pierwsze oficjalne wystąpienie sejmowe, w którym MEN zarysowało przyszłą architekturę systemu SCWEW: od 2029 r. każdy powiat ma zapewnić wsparcie co najmniej jednego centrum, a docelowo w kraju ma działać 380–600 SCWEW. Dla dyrektorów szkół specjalnych to sygnał, że ich placówki mogą stać się ośrodkami eksperckimi w regionie.

SZCZEGÓŁY

Kiedy: 6 października 2026

Gdzie: Sejm RP, Podkomisja ds. osób z niepełnosprawnościami

Kto: Izabela Ziętka, sekretarz stanu w MEN

Nabór: VI edycja konkursu grantowego SCWEW — do 19.10.2026

PORTAL OŚWIATOWY · 6.10.2026 Prawo

Samorząd uczniowski także w szkołach specjalnych — jest projekt rozporządzenia MEN

Projekt rozporządzenia z 30 września 2026 r. usuwa szkoły specjalne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze z listy placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego. Uczniowie z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną zyskają prawo do reprezentacji i współdecydowania o sprawach szkolnych — na zasadach z art. 85 Prawa oświatowego. Zmiana odpowiada na wieloletnie postulaty RPO i RPD oraz jest spójna z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Konsultacje publiczne trwają do 2 listopada 2026 r.

[Czytaj na portaloswiatowy.pl →](#)

Dlaczego to ważne? To systemowa zmiana wzmacniająca podmiotowość uczniów z niepełnosprawnościami — dotychczas byli jedyną grupą uczniów pozbawioną prawa do samorządu. Dyrektorzy placówek specjalnych powinni przygotować się na wdrożenie samorządu po wejściu rozporządzenia w życie. Uwagi można zgłaszać do 2 listopada.

POWIATZGORZELECKI.PL · 29.09.2026 SCWEW

Inauguracja SCWEW w powiecie zgorzeleckim

25 września odbyła się konferencja inaugurująca SCWEW przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Zgorzelcu, pod hasłem „Edukacja włączająca z możliwościami bez granic w Powiecie Zgorzeleckim”. Wykład inauguracyjny o edukacji włączającej wygłosiła dr Elżbieta Zieja, rektor Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych. Łukasz Gierek z Fundacji HejtOff mówił o zagrożeniach cyfrowych: cyberprzemocy i wpływie „patoinfluencerów” na młodzież. Konferencja zgromadziła dyrektorów szkół, przedstawicieli kuratorium i władz powiatu.

[Czytaj na powiatzgorzelecki.pl →](#)

POLSKIE FORUM RODZICÓW · 1.10.2026 Debata

„MEN omija prezydenckie weto” — pełnomocnik ds. uczniów bez ustawowych narzędzi

Po zawetowaniu przez prezydenta Karola Nawrockiego ustawy o prawach i obowiązkach ucznia MEN powołało Pełnomocnika ds. Uczniów i Polityki Młodzieżowej — Mikołaja Wolanina. Autorka Weronika Kupiec analizuje, że pełnomocnik może jedynie zachęcać i rekomendować, nie dysponując ustawowymi narzędziami. W artykule przywołano przykład poznańskiej Rzeczniczki Praw Uczniowskich Agaty Dawidowskiej, wśród której interwencji ok. 20% dotyczy uczniów w spektrum autyzmu lub z ADHD — w tym spraw związanych z edukacją włączającą. Autorka krytycznie ocenia wdrażanie EW bez odpowiedniego przygotowania kadry i zasobów.

Uwaga redakcji: artykuł przedstawia stanowisko autorki, nie ustalenia faktyczne. Przytoczone dane o interwencjach rzeczniczki nie zostały zweryfikowane w źródle pierwotnym.

[Czytaj na polskieforumrodzicow.pl →](#)

NIEPELNOSPRAWNI.PL · 30.09.2026 Narzędzia

AAC — wsparcie, które daje głos

Październik to Międzynarodowy Miesiąc Komunikacji Wspomagającej i Alternatywnej (AAC). Portal Niepełnosprawni.pl publikuje analizę podkreślającą, że AAC można wprowadzać wcześniej — wspierając porozumiewanie się dziecka i jego sprawczość.

Psycholożka Maja Kłoda-Leszczyńska wskazuje, że AAC nie hamuje rozwoju mowy, a wręcz może go wspierać. Dla szkół pracujących z uczniami o złożonych potrzebach komunikacyjnych to przypomnienie o dostępnych narzędziach i podejściach.

[Czytaj na niepełnosprawni.pl →](#)

WOLTERS KLUWER · PAŹDZIERNIK 2026

Publikacja

„Dyrektor Szkoły” 10/2026 — numer poświęcony edukacji włączającej

Październikowy numer miesięcznika „Dyrektor Szkoły” (Wolters Kluwer) poświęca sekcję polityki edukacyjnej edukacji włączającej. Elżbieta Piotrowska-Albin pisze o EW w badaniach, Beata Rola o relacji szkolnictwa specjalnego z edukacją włączającą, Anna Czebiołko o EW w Unii Europejskiej. Małgorzata Pomianowska przygotowała dwa praktyczne scenariusze: spotkania z rodzicami o EW w szkole oraz lekcji o wzajemnym wsparciu. Niezbędnik numeru dotyczy dobrostanu nauczycieli — w tym kryzysu w oświacie i wypalenia zawodowego.

[Spis treści na wolterskluger.com →](#)

MSCDN PŁOCK · WYDARZENIE: 7.10.2026

Wydarzenie

„Porozmawiajmy o niepełnosprawności” — konferencja o edukacji włączającej w Płocku

7 października w Płocku odbyła się bezpłatna konferencja „Porozmawiajmy o niepełnosprawności i potrzebach specjalnych. Edukacja WŁĄCZĄCA, czyli tworzymy przestrzeń dla każdego dziecka”, zorganizowana przez SP nr 3 im. K. Makuszyńskiego i MSCDN Wydział w Płocku. Region mazowiecki jest szczególnie aktywny w budowaniu sieci wsparcia — 19 października ten sam MSCDN organizuje konferencję inauguracyjną SCWEW w Płocku.

[Czytaj na mscdn.pl →](#)

RADAR — STARSZE MATERIAŁY Z AKTUALNYM ZNACZENIEM

Priorytet A

Publikacja: 2.09 (BIP RPO) / 18.09.2026 (media) · Kampania: 14-27.09.2026

Kampania „Szkoła przyjazna dla neuroróżnorodności”

Ogólnopolska kampania „Szkoła przyjazna dla neuroróżnorodności. Szkoła przyjazna dla każdego człowieka” przebiegała 14-27 września pod patronatem RPO, RPD, ORE i PFRON. Inicjatorami są młodzi samorzecznicy w spektrum autyzmu z Klubu Świadomej Młodzieży Fundacji Autism Team. Kampania przygotowała scenariusze zajęć do wykorzystania na godzinach wychowawczych i lekcjach WOS-u, które kuratoria i organy prowadzące przekazują szkołom. Hasło „Czy ktoś Cię o to zapytał w szkole?” koncentruje się na likwidacji barier sensorycznych, architektonicznych i komunikacyjnych oraz na udziale uczniów i rodziców w planowaniu wsparcia.

Powód powrotu: materiały edukacyjne z kampanii trafiają do szkół w październiku. Scenariusze zajęć pozostają aktualne do wykorzystania.

[Czytaj na wartowiedziec.pl →](#)

Priorytet A

Wdrożenie: od 1.09.2026

Ocena funkcjonalna — pierwszy miesiąc w praktyce

Od 1 września 2026 r. szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne wdrażają Szkolną Ocenę Funkcjonalną — nowy mechanizm rozpoznawania potrzeb ucznia oparty na modelu biopsychospołecznym (ICF). Zamiast koncentrować się na diagnozie medycznej, ocena funkcjonalna skupia się na mocnych stronach dziecka, barierach w uczestnictwie i potrzebnym wsparciu. Obecnie trwa 107 SCWEW, które wspierają

szoły we wdrażaniu — m.in. poprzez szkolenia z oceny funkcjonalnej. Za paǳdziernikowǳ refleksjǳ warto przyjǳ pytanie: jak przebiegały pierwsze oceny funkcjonalne w waszej szkole i czego zabrakło?

Powód powrotu: pierwszy miesiǳ wdrożenia — czas na refleksjǳ i korektǳ w praktyce szkolnej.

[Czytaj na edukacja.infor.pl](http://Czytaj.na.edukacja.infor.pl) →

Publikacja: 31.08.2026 · Nabór: wrzesień–paǳdziernik 2026

VI edycja konkursu grantowego SCWEW — nabór trwa

Ośrodek Rozwoju Edukacji prowadzi nabór wniosków do VI edycji konkursu grantowego na budowǳ skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na SCWEW. W Polsce działa juǳ 107 centrów; od wrzesnia dołączają centra z V edycji. Kaǳ grant to 718 851 zł na 15-miesiǳny projekt obejmujący 5 jednostek oświaty. We wrześniu i paǳdzierniku ORE organizuje spotkania informacyjno-konsultacyjne dla zainteresowanych. Termin składania wniosków upływa 19 paǳdziernika 2026 r.

Powód powrotu: ostatnie dni naboru. Informacja opublikowana w sierpniu, ale termin aplikowania upływa w bieżącym okresie monitoringu.

[Czytaj na kuratorium.waw.pl](http://Czytaj.na.kuratorium.waw.pl) →

MONITORING ŹRÓDEŁ PRIORYTETOWYCH

Polskie Forum Rodziców **Wybrano materiał**

Artykuł „MEN omija prezydenckie weto” (1.10.2026) — włączony do sekcji bieżącej. Pozostałe publikacje z okresu (recenzja podręcznika, szatnie, kontrowersje sejmowe) nie dotyczą edukacji włączającej.

Portal Samorządowy

Brak nowej publikacji

W badanym okresie nie znaleziono nowych publikacji dotyczących edukacji włączającej w dziale Edukacja portalu. Sprawdzone stronǳ i wyniki wyszukiwania 12.10.2026.

SOS dla Edukacji

Brak nowej publikacji

W badanym okresie nie znaleziono nowych publikacji dotyczących edukacji włączającej na stronie sosdlaedukacji.pl. Sprawdzone stronǳ i wyniki wyszukiwania 12.10.2026.

Niepełnosprawni.pl

Wybrano materiał

Artykuł „AAC — wsparcie, które daje głos” (30.09.2026) — włączony do sekcji bieżącej. Drugi artykuł z okresu („Jak dobrze zaplanować rok akademicki”, 6.10.2026) dotyczy zdrowia psychicznego studentów, nie edukacji włączającej.

CO SPRAWDZIĆ LUB ZROBIĆ

1. Samorząd uczniowski w szkołach specjalnych — jeśli prowadzisz taką placówkę, przygotuj się na wdrożenie samorządu po wejściu rozporządzenia w życie. Uwagi do projektu można zgłaszać do 2 listopada 2026 r.
2. Nabór VI edycji SCWEW — termin składania wniosków upływa 19 paǳdziernika. Jeśli Twoja placówka specjalna rozważa utworzenie centrum, to ostatni moment na zgłoszenie.
3. Ocena funkcjonalna — po pierwszym miesiǳu wdrożenia warto zebrać obserwacje zespołów i ustalić, co wymaga korekty przed kolejnymi ocenami.
4. Scenariusze z kampanii „Szkoła przyjazna dla neuroróżnorodności” — materiały do wykorzystania na godzinach wychowawczych; nr 10/2026 „Dyrektora Szkoły” zawiera

CO OBSERWUJEMY DALEJ

Ocena funkcjonowania

Pierwsze miesiące wdrożenia Szkolnej Oceny Funkcjonalnej w szkołach. Sygnały z terenu o gotowości kadry, dostępności narzędzi i współpracy z poradniami.

Edukacja włączająca

Projekt ustawy o SCWEW i nowych funkcjach szkół specjalnych — śledzenie prac legislacyjnych. Inauguracje kolejnych centrów w regionach. Konsultacje rozporządzenia o samorządzie uczniowskim (do 2.11).

Deбата publiczna

Dyskusja o roli szkół specjalnych wobec rozwoju SCWEW. Reakcje środowisk na zapowiedzi legislacyjne MEN. Stanowisko pełnomocnika ds. uczniów po załatwieniu ustawy.

Źródła

Newsletter opiera się na źródłach publicznych: komunikatach MEN, ORE i instytucji publicznych, aktach prawnych, publikacjach branżowych i mediach ogólnopolskich. Każdy materiał został otwarty i przeczytany. Fakty prawne zweryfikowano w źródłach pierwotnych. Opinie autorów oznaczono jako stanowiska, oddzielając je od ustaleń faktycznych.

Edukacja Włączająca

Przegląd informacji o edukacji włączającej, kształceniu specjalnym i wsparciu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Okres monitoringu: 24 września – 12 października 2026

Opracowanie: MEN × SGH